

Seat No. : _____

MC-I-02

April-2007

Economics of Developing Countries

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 100

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ કૌંસમાં આપેલ છે.

1. આર્થિક વિકાસનાં ખ્યાલમાં થયેલો ફેરફાર પછી એ આર્થિક વિકાસનું માપમાં આવેલ પરિવર્તનોનું કારણ છે – તે વિસ્તૃતમાં સમજાવો. (25)

અથવા

(અ) રોજગારી ગુણક એટલે શું ? બેરોજગારી ઘટાડવા માટે આને કેવી રીતે ઉપયોગમાં લેવાય છે ?

(બ) જુદા જુદા પ્રકારની બેરોજગારીઓ દૂર કરવા માટે તમે કયા પ્રકારનાં રોજગાર નિર્માણ યોજનાઓની સલાહ આપશો ? (10 + 15)

2. “ગરીબી નિવારણ માટે ગરીબીના કારણોની ઓળખાણ અને માપ આરંભ બિન્દુ છે.” આ વિધાનની ચર્ચા સાથે એક વિકાસશીલ રાષ્ટ્ર માટે ગરીબી નિવારણ માટે યોજનાઓના સૂચનો આપો. (25)

અથવા

વિશ્વની વર્તમાન આર્થિક પરિસ્થિતિનાં સંદર્ભમાં એક વિકાસશીલ રાષ્ટ્રએ કયા પ્રકારની ઔદ્યોગિક નીતિ અપનાવવી જોઈએ જેથી આર્થિક વિકાસ માટે અધિકતમ લાભ મેળવી શકાય ? (25)

3. કર ચૂકવાતી ક્ષમતાનો ખ્યાલ સમ્પૂર્ણ રીતે સમજાવો. એક વિકાસશીલ અર્થવ્યવસ્થા માટે કરવેરા નીતિ નિર્ધારણમાં આનો ઉપયોગ કેવી રીતે કરી શકાય ? (12 + 13)

અથવા

નવી વૈશ્વિક અર્થવ્યવસ્થા વિશે વિસ્તૃત નોંધ લખો. (25)

4. ગમે તે બે પર ટૂંકનોંધ લખો : (25)

- (i) ખેતીમાં થયેલા ફેરફારોમાં ટેકનોલોજીકલ ફેરફારોનો ફાળો
(ii) નિમ્ન સમતુલ વસ્તી પિંજર
(iii) આર્થિક આયોજનની પ્રક્રિયા
(iv) બીજા વિશ્વયુદ્ધ પછી વિદેશી વિનિમય દર પદ્ધતિમાં થયેલા ફેરફારો

Seat No. : _____

MC-I-02

April-2007

Economics of Developing Countries

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 100

Instruction : Marks for each question are given in brackets.

1. Explain in detail how the changes in the concept of Economic Development were followed by the changes in the measurement of Economic Development. (25)

OR

- (a) What is employment multiplier ? How can it be used to reduce unemployment ?
(b) What type of employment generation program would you advise for different types of unemployment ? (10 + 15)

2. "In order to reduce poverty, the measurement and identification of causes of poverty are the starting points". Discuss this statement to suggest poverty eradication programs for a developing economy. (25)

OR

Under the present economic situation in the world, what type of industrial policy should a developing country adopt to get maximum advantage for economic development ? (25)

3. Fully explain the concept of taxable capacity. How can it be used to formulate an appropriate tax policy for a developing economy ? (12 + 13)

OR

Write a detailed note on New World Economic Order. (25)

4. Write short notes on any **two** : (25)
- (i) Role of Technological changes in agricultural Transformation.
(ii) Low equilibrium population trap.
(iii) Process of Economic Planning.
(iv) Changes in foreign exchange rate system after the Second World War.